

ОШ „Јован Јовановић Змај“

Велика Грабовница

Писана припрема за час из Српског језика

Велика Грабовница, јануар 2023. године.

Припрема за час

Час број: 90. Час	
Школа и разред:	ОШ „Јован Јовановић Змај“ Подручно одељење у Великој Грабовници
Учитељица:	Марија Марјановић
Датум одржавања часа:	26. 1. 2022.
Наставна област:	Књижевност
Наставна јединица:	Занимљиви текстови из енциклопедија и часописа за децу о Светом Сави
Врста (тип) часа:	Обрада
Облици рада:	Фронтални, индивидуални, групни облик рада
Наставне методе:	Дијалогска метода, метода запажања и показивања, илустративно-демонстративна метода, текстовна метода
Наставна средства:	- Текстови припремљени на наставним листовима - Дечији часописи - Читанка
Циљ часа:	Упознавање са ликом и делом Светог Саве. Обрадити, утврдити и проширити знања о Светом Сави. Развијање поштовања према знаменитим прецима.
Исходи:	Операционализовани исходи учења Ученик ће бити у стању да: – активно слуша и разуме садржај књижевноуметничког текста који му се чита; – усмено одговара на постављена питања; – тихо чита (у себи) са разумевањем прочитаног; – уочава непознате речи; – правилно решава предвиђене задатке.
Кључни појмови:	Свети Сава
Активности наставника:	Осмишљава и организује рад, започиње и води разговор, чита, слуша, мотивише ученике, прати и процењује њихов рад.
Активности ученика:	Слуша, учествује у разговору, анализира, образлаже мишљење, сарађује.
Међупредметне компетенције:	Комуникативна компетенција, естетска компетенција, дигитална компетенција
Корелација:	Свет око нас, Ликовна култура
Литература за наставнике:	Вук Милатовић, <i>Методика наставе почетног читања и писања</i> , ТОРУ, Београд, 2005. Милија Николић, <i>Методика наставе српског језика и књижевности</i> , Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1992. Свети Сава, први српски просветитељ, Ранко Симовић, Завод за уџбенике и наставна средства

**Литература за
ученике:**

Читанка за 1. разред основне школе,
Дечији часописи „Дечије новине“,
„Наш свет“,
„Тик так“,
„Витез“,
„Школарац“

ТОК ЧАСА

**УВОДНИ
ДЕО ЧАСА
(10 минута)**

У уводном делу часа ученице рецитују песму „Српче о Светом Сави“.

Српче о Светом Сави

Све што српским духом дише,
Српски збори, српски пише,
Помен чини, славу слави,
Поје песму Светом Сави.

Свети Сава Србе воли
За Србе се Богу моли
Српском роду даје крила
Српску децу благосиља.

И Сава нас све позива,
Ближе Богу нас дозива,
И науци светој учи,
Божјем страху да поучи.

Памтићемо док смо живи,
Светога Саве лик нам мили,
А благослов његов свети
Свако Српче нек посвети.

Након рецитације следи разговор:

Разговор са ученицима

1. О коме говори ова песма? (Светом Сави)
2. Кога Свети Сава воли? (Србе)
3. Кога благосиља? (децу)

Анализирамо прва два стиха последње строфе:

Памтићемо док смо живи,

Светог Саве лик нам мили,

4. Како разумете ове стихове?
5. Да ли знате ког датума славимо школску славу? (27. јануар)

Разговарамо о празницима.

1. Како смо поделили празнике? (верски, породични, школски)

Закључујемо да је **Свети Сава** школска слава, слава школе и просвете.

Најава наставне јединице

На данашњем часу обновићемо све што смо научили и сазнати нешто ново о животу и делу Светог Саве.

- Зашто је важно да учимо о његовом животу и његовим делима?

Анализом текстова из енциклопедија и дечијих часописа доћи ћемо до закључка због чега српски народ чува успомену на Светог Саву вековима након његовог рођења.

Истицање циља часа

(Данас ћемо обновити све што смо научили и сазнати нешто ново о животу и делу Светог Саве, по рођењу Растка Немањића)

Разговором долазимо до закључка да је важно да научимо и усвојимо што више података о нашем принцу, монаху, просветитељу, учитељу, градитељу јер је и после смрти остао најзначајнија личност у Србији којој се народ диви, моли и верује.

Говорим ученицима да они тек почињу да усвајају знања о значајној личности наше историје и династији Немањића уопште. Да ће у 4. разреду учити много више из предмета Природа и друштво, а касније из Историје.

ГЛАВНИ ДЕО ЧАСА (25 минута)

Након истицања циља часа ученицима су подељени наставни листови са текстом из енциклопедија о животу и делу Светог Саве. Ученици раде у групи. С обзиром да смо на предходном часу обрађивали причу „Свети Сава и ђаци”, ученици су на крају часа добили наставне листове са подацима о животу и делу најзначајније личности наше историје.

Принц Растко Немањић је био најмлађи син српског владара Стефана Немање и његове супруге принцезе Ане. Имао је старију браћу Вукана и Стефана. Од детињства је волео да чита књиге стиче знање. У младости је отишао у руски манастир Пантелеј Светој гори. Тамо се замонашио и добио име Сава.

Свети Сава се сматра првим српским просветитељем. Допринос српска православна црква добије самосталност и постао је њен старшина. Значајан је и као први српски писац. Написао је биографију свог оца под називом „Житије Светог Симеона”. Свети Сава је са својим оцем подигао манастир Хиландар у Светој гори. Заслужан је за оснивање првих болница и школа при манастиру. Настојао је да своје знање пренесе другима и да образује народ. Светог Саве обележава се 27. јануара као школска слава и празник српског језика и просвете.

О животу и делу Светог Саве

Свети Сава је рођен на двору великог града Раса. Отац му је био владар Рашке – жупан Стефан Немања. Био је трећи син Стефана и Ане. Имао је два старија брата Вукана и Стефана. Добио је име Растко, по називу имена храст (свето дрво код српског народа), да би био снажан и дуговечан као храст.

На двору су га васпитавали и учили најбољи учитељи и спремали га за владара. Учио је мачевање, јахање, бацање копља, али принц Растко је највише волео да време проводи читајући књиге.

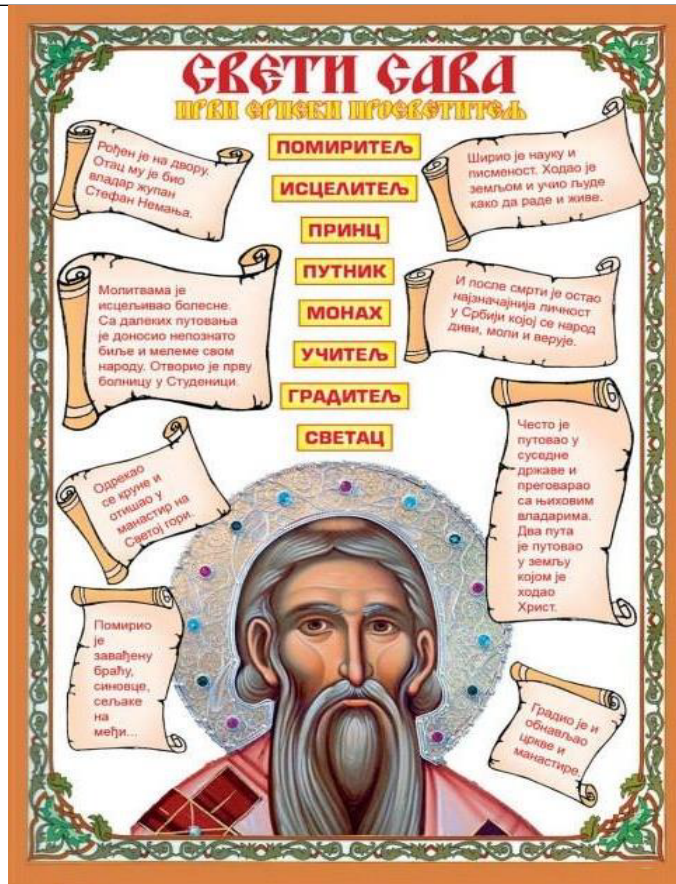
Имао је седамнаест година када је напустио двор и отишао у руски манастир на Свету гору. Тамо се замонашио и добио име Сава. Често је путовао по Србији и помагао народу. Помирио је своју старију браћу Вукана и Стефана. Учио је и саветовао неке људе, помагао немоћнима, учио децу да читају и пишу. Учио их поштењу и поштовању.

Живео је у манастиру Хиландар на Светој гори. Његов отац се такође замонашио и добио име Симеон. Њих двојица су подизали цркве и манастире. Свети Сава је оснивач прве болнице у Србији. Отворио је прве школе где су се српска деца учили писмености.

Умро је 27. јануара. Тог дана све школе славе школску славу.

Ученици су за домаћи задатак имали да прочитају дате текстове.

- Помоћу овог материјала научићете најбитније чињенице о Растку Немањићу. Припремљени материјал ученици читају, а затим сви заједно анализирамо.
- Ученици раде у групи, задатке раде у складу са индивидуалним могућностима.
- Учитељ обилази сваког ученика, евидентира постигнуће, указује на грешке, усмерава ученике на начин превазилажења проблема и похваљује.

ПРИНЦ

1. Где је рођен Свети Сава? (на двору)
2. Које име је добио на рођењу? (Растко)
3. Како су се звали родитељи Светог Саве? (Ана и Стефан Немања)
4. Колико деце су његови родитељи? (2 сина и 5 кћери)

МОНАХ

1. Шта су желели Расткови родитељи?
2. Како је Растко највише волео да проводи време?
3. Колико година је имао када је отишао на Свету Гору? (17 година)
4. Које име је Растко добио када се замонашио? (Сава)

УЧИТЕЉ

- Шта је Свети Сава ширио? (науку и писменост)
- Коју народну причу смо обрађивали на прошлом часу?
- Шта смо сазнали након анализе приче, ко је био Свети Сава?
- Која је порука ове приче? (Лепом речју се све може решити)

ПУТНИК

Знамо да је Свети Сава хођао земљом и учио људе како да раде и живе. Често је путовао у суседне државе и преговарао са њиховим владарима.

- Шта закључујемо на основу тога? (да је био путник)

	<p style="text-align: center;">ГРАДИТЕЉ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ко се Светом Сави придружио на Светој Гори када се повукао са престола? (његов отац) • Који Манастир су њих двојица обновили? (Хиландар) <p>Разговором о великом броју цркава и манастира које је саградио долазимо до закључка да је био градитељ.</p> <p style="text-align: center;">СВЕТАЦ</p> <p>Српска црква је Светог Саву прогласила за светитеља , због великих заслуга за српски народ и српску цркву.</p> <p>Сава је проглашен за свеца 1775. године , а нешто касније се по наредби Кнеза Милоша слави као школска слава.</p> <p>Анализом датих текстова долазимо до закључка ко је био Свети Сава, а уз помоћ мапе ума смо издвајали појединости (принц, монах, учитељ, путник, градитељ, светац).</p> <p>Ученици су на папирима у боји писали одговоре које смо лепили на хамеру.</p>
<p>ЗАВРШНИ ДЕО ЧАСА (10 минута)</p>	<p>Анализа урађених задатака.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Закључујемо да смо на данашњем часу обнављали све што смо научили и сазнали нешто ново о животу и делу Светог Саве, по рођењу Растка Немањића. ✚ Разговором долазимо до закључка да је важно да научимо и усвојимо што више података о нашем принцу, монаху, просветитељу, учитељу, градитељу јер је и после смрти остао најзначајнија личност у Србији којој се народ диви, моли и верује. <p>Ученици након тога рецитију песму „Завет“.</p> <p style="text-align: center;">Завет</p> <p style="text-align: center;">На дан овај Светог Саве кад га Срби свуда славе, да Господу завет дамо, да Му тврдо обећамо:</p> <p style="text-align: center;">“Ићи ћемо путем славе – старим путем Светог Саве, живећемо ми у слози!”</p> <p style="text-align: center;">О, Господе, Ти помози!</p>

Сваки стих прве строфе рецитује по један ученик, док другу строфу рецитују сви заједно.

- Учитељ подстиче ученике на самопроцену сопственог знања питањима :

- Шта ти се на овом часу највише допало?

- Зашто?
- Шта мислиш шта је могло боље ?
- Шта је за тебе било најлакше, а шта најтеже?

Ученици процењују сопствену успешност на овом часу.
Такође процељују колико је било јасно предавање учитеља.

На самом крају часа ученици имају задатак да покажу смајлија или тужића у зависности од тога да ли им је час био занимљив или не.

Домаћи задатак:

Ученици за домаћи задатак имају да ураде питања у Читанци на 23. страни.
Уз савет да редовно читају о једној од најзначајнијих личности наше историје завршили смо час.

Начин провере остварености исхода:

Да ли ми је адекватан избор начина провере остварености исхода?

Да ли сам планирао/планирала адекватне активности ученика?

Да ли је било одступања/потешкоћа приликом остваривања планираног?

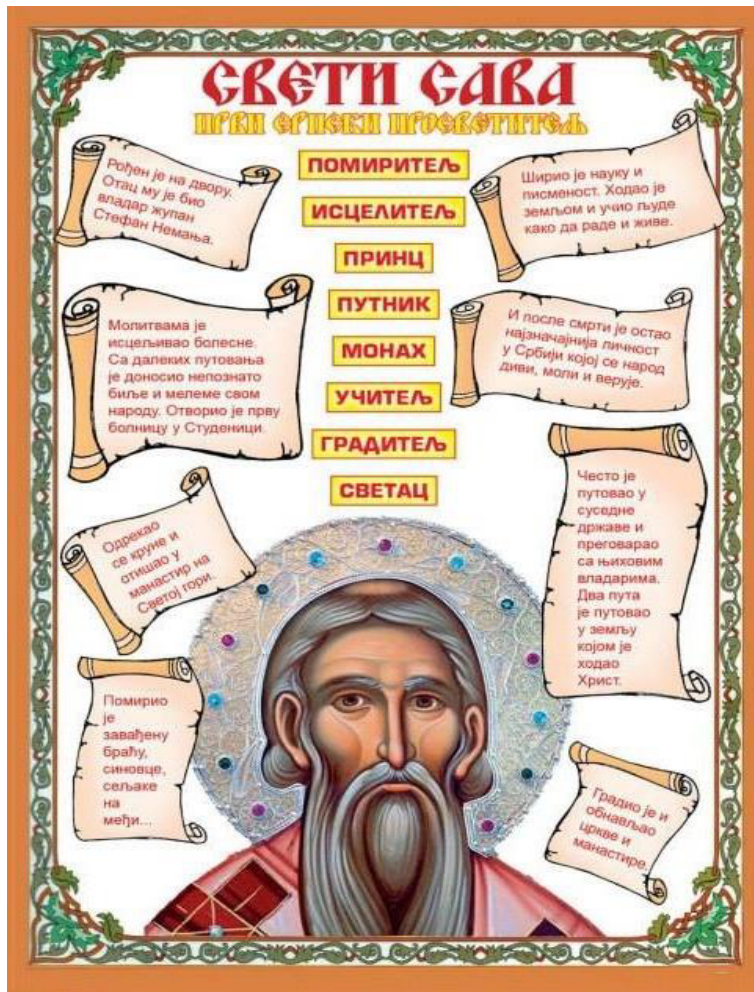
Шта бих променио/променила?

ОНИ НАС ЧУВАЈУ

Благоје Баковић

СВЕТИ САВА

Ево нама Божјег дара
у светлости јануара
у школици и у школи
Свети Сава децу воли
и за њих се богу моли
да нам здравље радост буди
да будемо добри људи.
Не дај ником да залута
и да скрене с твога пута.
Испуни нам такву жељу
наш највећи учитељу.
Ево стиже школска слава
нек је срећан Свети Сава
нек нам срећне дане броји.
Честитам вам драги моји!

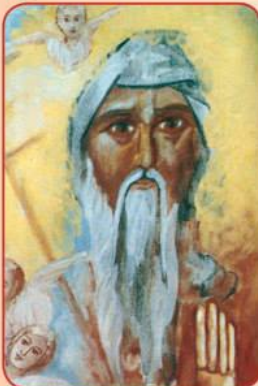

МЛАДИ РАСТКО

Крстивоје Илић

Све имање - у Немање, и његова круна царска; и још више (а не мање) није вредно младог Растка.

Видело се од рођења, да ће стећи Божју славу; и уз помоћ - провиђења, израсти у - Светог Саву.

СВЕТИ САВА ПОЈИ ВЕРОМ

Никола Стојановић

Када нешто тешко скривим и снег ми у лице хрли, путевима мојим сивим СВЕТИ САВА СПОКОЈ СЕЈЕ.

И молим се небесима мисао ми горе хрли, кад се борим са гресима, СВЕТИ САВА ПРАШТА, ГРЛИ.

И седим уз пламен свеће сагласан са својим пером, на хартију стих ми слеће: СВЕТИ САВА ПОЈИ ВЕРОМ.

МАЛА ПЕСМА О САВИ

Драган Лукић

У Стефана Немање, стара српска глава, велико је имање син му Свети Сава.

Зид 'о цркве и слова, прве српске школе, испод Божјег крова сви га ђаци воле.

СВЕТИ САВА

Добрица Ерић

То је била школска слава и школа је још од јутра сјала споља и изнутра од светлости наших глава.

У дворани пуној родитеља пуној слика и лепих венчића славили смо српског Учитеља Светог Саву, Растка Немањића.

Процветаше све тикве и пеце подиже се магла заборава дочекасмо друкчије месеце и врати се просветитељ Сава да нам опет буде песма деце да нам опет буде школска слава.

ХРИШЋАНСКЕ ВРЛИНЕ

Јадранка Тулум

Буди увек душе чисте и пред Богом ти се моли, смиран буди и уздржан и човека сваког воли.

Од гордости и од гнева уздржи се, кратак буди, пред Богом се ти помоли, неправедно ти не суди.

Среброљубљу не одај се, лакоумости и зависти, ти дарељив увек буди, нек су дари твоји чисти.

Не завиди и покај се ако лошим путем кренеш, све ће бити много лакше када Бога ти поменеш.

НА СВЕТОГ САВУ

Народна песма

Где год живи српско дете, венац славе данас плете, где се српски пише, збори, тамо свећа данас гори.

Где су српске цркве, школе, данас Српчад Бога моле да им пружи руку свету, да достигну жељ'ну мету.

Славе деца школску славу царског сина - Светог Саву. Лица су им пуна миља, јер их Светац благосиља.

О животу и делу Светог Саве

Свети Сава је рођен на двору великог града Раса. Отац му је био владар Рашке – жупан Стефан Немања. Био је трећи син Стефана и Ане. Имао је два старија брата Вукана и Стефана. Добио је име Растко, по називу имена хрст (свето дрво код српског народа), да би био снажан и дуговечан као хрст.

На двору су га васпитавали и учили најбољи учитељи и спремали га за владара. Учио је мачевање, јахање, бацање копља, али принц Растко је највише волео да време проводи читајући књиге.

Имао је седамнаест година када је напустио двор и отишао у руски манастир на Свету гору. Тамо се замонашио и добио име Сава. Често је путовао по Србији и помагао народу. Помирио је своју старију браћу Вукана и Стефана. Учио је и саветовао неке људе, помагао немоћнима, учио децу да читају и пишу. Учио их поштењу и поштовању.

Живео је у манастиру Хиландар на Светој гори. Његов отац се такође замонашио и добио име Симеон. Њих двојица су подизали цркве и манастире. Свети Сава је оснивач прве болнице у Србији. Отворио је прве школе где су се српска деца учили писмености. Умро је 27. јануара. Тог дана све школе славе школску славу.

Принц Растко Немањић је био најмлађи син српског владара Стефана Немање и његове супруге принцезе Ане. Имао је старију браћу Вукана и Стефана. Од детињства је волео да чита књиге и стиче знање. У младости је отишао у руски манастир Пантелејмон на Светој гори. Тамо се замонашио и добио име Сава.

Свети Сава се сматра првим српским просветитељем. Допринео је да српска православна црква добије самосталност и постао је њен први старешина. Значајан је и као први српски писац. Написао је биографију свог оца под називом „Житије Светог Симеона”. Свети Сава је са својим оцем подигао манастир Хиландар у Светој гори. Заслужан је за оснивање првих болница и школа при манастирима. Настојао је да своје знање пренесе другима и да образује народ. Дан Светог Саве обележава се 27. јануара као школска слава и празник српског језика и просвете.